

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny Miejskiego Żłobka w Mławie uwzględniający założenia Konwencji Praw Dziecka

1. Nazwa instytucji: **Miejski Żłobek w Mławie**
Organ prowadzący: **Miasto Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława, NIP: 569 17 60 034**
Nr wpisu do rejestru: **3775/Z**
2. **Lokalizacja**
Adres: ul. Zygmunta Krasińskiego 7, 06-500 Mława
Godziny otwarcia: 6³⁰ – 16³⁰
Dostęp do środków transportu: Mławska Komunikacja Miejska (MKM) w pobliżu placówki; parking ogólnodostępny przy ul. Zygmunta Krasińskiego 7 na czas przekazania dzieci do żłobka; w pobliżu znajduje się park miejski.
3. **Struktura i zasoby**
Liczba miejsc: 60
Kadra: Instytucja zatrudnia wykwalifikowaną kadrę do pracy z dziećmi w wieku do lat 3.
Grupy: podział na grupy wiekowe ze względu na wiek od 1 do 2 lat oraz od 2 do 3 lat.
Przestrzeń zewnętrzna: Żłobek dysponuje bezpiecznym placem zabaw oraz mini ogrodem; wieloosobowymi wózkami spacerowymi.
Monitoring: placówka posiada monitoring zewnętrzny oraz wejście do placówki zabezpieczone domofonem.
Dostosowanie obiektu: obiekt dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami.
Wyżywienie dzieci odbywa się za pośrednictwem cateringu.
4. **Kierownictwo i kontakt:**
Dyrektor: Małgorzata Szemplińska
Administracja: Monika Kowalska,
tel: 570 555 822
email: administracja@zlobek.mlawa.pl; strona internetowa: www.zlobekmlawa.pl;
www.bip.zlobekmlawa.pl; aplikacja, profil na Facebook Miejski Żłobek w Mławie
5. **Charakter i metody pracy:**
Metodyka: W Miejskim Żłobku w Mławie organizujemy aktywności edukacyjne i rozwojowe dostosowane do wieku dzieci.
Adaptacja: Stosujemy indywidualne podejście do dzieci w okresie adaptacji we współpracy z rodzicami.

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny został opracowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Konwencję o prawach Dziecka, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w poradniku Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego.

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny Miejskiego Żłobka w Mławie uwzględniający założenia Konwencji Praw Dziecka

Art. 2 Konwencji „Prawo do niedyskryminacji. Każde dziecko, niezależnie od koloru skóry, płci, języka, wyznania, pochodzenia, niepełno sprawności, powinno być traktowane równo i sprawiedliwie”

W codziennych kontaktach z dziećmi personel:

- zwraca się do wszystkich dzieci z takim samym szacunkiem i życzliwością;
- unika porównywania dzieci, stawia każdemu indywidualne, dostosowane do jego możliwości wymagania;
- równo rozdziela uwagę i czas poświęcany poszczególnym dzieciom, nie faworyzuje ani nie pomija nikogo;
- dba, by wszystkie dzieci miały równy dostęp do zabawek, pomocy dydaktycznych, sprzętu itp.;
- reaguje na wszelkie przejawy dyskryminacji wśród dzieci (np. wykluczanie z zabawy, przezywanie), konsekwentnie je wyjaśnia i im przeciwdziała. W organizacji zajęć i przestrzeni:
 - aktywności są planowane tak, by wszystkie dzieci mogły w nich uczestniczyć, niezależnie od pochodzenia, płci, sprawności itp.;
 - pomoce dydaktyczne, książki, dekoracje przedstawiają różnorodność (np. pokazują osoby różnych ras, kultur, o różnej sprawności);
 - organizowane są zajęcia i zabawy, które oswajają dzieci z różnorodnością i uczą szacunku dla odmienności (np. zabawy o tradycjach innych kultur, spotkania z osobami z niepełnosprawnościami);
 - personel unika stereotypowych podziałów (np. na zabawy „dla chłopców” i „dla dziewczynek”).

We współpracy z rodzicami - personel:

- okazuje szacunek dla różnorodności rodzin dzieci (np. różne struktury rodzinne, pochodzenie etniczne, status ekonomiczny);
- przekazuje informacje dla rodziców w sposób zrozumiały, z uwzględnieniem ewentualnych barier językowych;
- reaguje na wszelkie przejawy dyskryminacji ze strony rodziców, wyjaśnia politykę równego traktowania obowiązującą w instytucji opieki.

Art. 3 Konwencji „Nadrzędność najlepszego interesu dziecka. We wszystkich działaniach dotyczących dzieci sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.”

W kontaktach z dziećmi - personel:

- planuje zajęcia i zabawy z uwzględnieniem wieku, potrzeb rozwojowych i zainteresowań dzieci;
- dostosowuje tempo i formę zajęć do możliwości dzieci, nie forsuje realizacji planu kosztem dobrostanu dzieci;
- reaguje na indywidualne potrzeby dzieci (np. potrzeba snu, jedzenia, bliskości), nie trzyma się sztywno harmonogramu;

- dba o bezpieczne i stymulujące środowisko, dostosowane do wieku, potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci;
- w sytuacjach konfliktowych między dziećmi kieruje się dobrem każdego z nich, nie stosuje kar.

We współpracy z rodzicami - personel:

- traktuje rodziców jako partnerów w opiece nad dzieckiem, regularnie się z nimi komunikuje i konsultuje;
- w przypadku rozbieżności zdań stara się wypracować rozwiązania, które będą najlepsze dla dziecka;
- z rozumą podchodzi do prośb rodziców, które mogą nie być zgodne z interesem dziecka (np. zostawienie chorego dziecka w placówce).

W decyzjach administracyjnych:

- w procesie rekrutacji personelu kluczowym kryterium są kompetencje i postawa wobec dzieci;
- harmonogram pracy personelu jest układany tak, by zapewnić dzieciom poczucie bezpieczeństwa i stałości personelu.

Art. 5. Konwencji „*Poszanowanie odpowiedzialności, praw i obowiązków rodziców lub opiekunów prawnych odnośnie do zapewnienia dziecku odpowiedniego ukierunkowania i wsparcia w korzystaniu z praw przyznanych mu w Konwencji.*”

Postępowanie personelu:

- a) Przy rekrutacji dziecka do instytucji:
 - rodzice otrzymują pełną informację o misji, wartościach, programie i funkcjonowaniu instytucji opieki;
 - personel zbiera od rodziców szczegółowe informacje o dziecku, jego przyzwyczajeniach, potrzebach, wyzwaniach rozwojowych itp.;
 - wspólnie z rodzicami ustalany jest plan adaptacji dziecka do instytucji, z poszanowaniem tempa i stylu przystosowania preferowanego przez dziecko i rodziców;
 - rodzice są informowani o przysługujących im prawach (np. do informacji, do wyrażania opinii, do składania skarg) oraz o oczekiwaniach instytucji wobec nich.
- b) W codziennej komunikacji i współpracy:
 - personel regularnie informuje rodziców o postępach, sukcesach i ewentualnych trudnościach dziecka, używając zrozumiałego, pozbawionego żargonu języka;
 - rodzice są zachęceni do dzielenia się swoimi obserwacjami, opiniami i sugestiami dotyczącymi funkcjonowania dziecka i pracy instytucji opieki;
 - wszelkie decyzje dotyczące dziecka (np. dotyczące diety, odpoczynku, udziału w zajęciach dodatkowych) są podejmowane w porozumieniu z rodzicami, z poszanowaniem ich ostatecznego zdania (o ile nie zagraża to dobru dziecka);
 - personel oferuje rodzicom porady i wskazówki wspierające rozwój i wychowanie dziecka, ale czyni to z szacunkiem dla ich autonomii i bez narzucania swojego zdania.

W rozwiązywaniu problemów i konfliktów:

- wszelkie problemy (np. dotyczące zachowania dziecka, nieporozumień z personelem) są niezwłocznie i otwarcie komunikowane rodzicom;
- personel wraz z rodzicami szuka przyczyn problemów i możliwych rozwiązań, doceniając wiedzę rodziców o ich dziecku;
- w przypadku konfliktu między rodzicami a personelem osoba kierująca instytucją działa jako mediator, dbając o wysłuchanie obu stron i wypracowanie rozwiązania służącego przede wszystkim dobru dziecka;
- instytucja opieki wspiera rodziców w uzyskaniu dostępu do zewnętrznego wsparcia (np. psychologa, mediatora), jeśli jest to potrzebne do rozwiązania problemu.

Art. 6. Konwencji „Niezbывалне право до життя і розвитку. Кожне дитинко має природжене право до життя, а держава має обов'язок забезпечити його тривання і розвиток.”

Plan bazuje na aktualnej wiedzy na temat rozwoju dziecka i uwzględniają wszystkie sfery rozwoju (fizyczną, poznawczą, emocjonalną, społeczną).

Plan jest dostosowany do wieku, potrzeb i możliwości dzieci, przewiduje zarówno działania wspólne dla całej grupy, jak i indywidualizację pracy z każdym dzieckiem.

- Codzienne aktywności (zabawy, zajęcia, czynności pielęgnacyjne itp.) są planowane i realizowane w taki sposób, by maksymalizować szanse rozwojowe dzieci.
- Rozwój dzieci jest regularnie monitorowany i dokumentowany, a Plany OWE są modyfikowane na podstawie zebranych informacji.

Organizacja przestrzeni i wyposażenia placówki:

- Przestrzeń instytucji opieki jest zaaranżowana w sposób bezpieczny, estetyczny i stymulujący dla dzieci.
- Dzieci mają dostęp do różnorodnych pomocy edukacyjnych, zabawek, książek itp., adekwatnych do ich etapu rozwoju i zainteresowań.
- Przestrzeń i wyposażenie są regularnie adaptowane do zmieniających się potrzeb i możliwości dzieci.
- Instytucja opieki dysponuje niezbędnymi materiałami i pomocami do wspomagania rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami (takich jak np. pomoce dla dzieci z deficytami sensorycznymi).

Współpraca z rodzicami:

- Personel regularnie informuje rodziców o postępach rozwojowych ich dzieci, używając obiektywnych, bazujących na obserwacji danych.
- Rodzice są angażowani w planowanie i realizację działań wspierających rozwój ich dzieci (np. poprzez konsultacje w sprawie indywidualnego planu rozwoju).
- Instytucja opieki oferuje rodzicom edukację i wsparcie w zakresie wspierania rozwoju dzieci w warunkach domowych (np. warsztaty, materiały informacyjne).
- W przypadku zauważenia niepokojących sygnałów dotyczących rozwoju dziecka personel delikatnie i taktownie informuje o tym rodziców i oferuje wsparcie w podjęciu odpowiednich działań.

Współpraca z zewnętrznymi specjalistami:

- W razie potrzeby (np. w przypadku podejrzenia opóźnień lub zaburzeń rozwojowych) instytucja opieki jest otwarta na współpracę z zewnętrznymi specjalistami (np. psychologiem, logopedą, fizjoterapeutą).

- Personel jest otwarty na pracę specjalistów, którzy prowadzą obserwacje i diagnozują dzieci w instytucji opieki oraz konsultują z personelem pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach rozwojowych.

Art. 8. Konwencji „Prawo do tożsamości”

W procesie rekrutacji i zapisu dziecka do placówki:

- instytucja opieki zbiera tylko te dane osobowe dziecka i rodziców, które są niezbędne do zapewnienia opieki i spełnienia wymogów prawnych;
- dane są przechowywane w bezpieczny sposób, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
- instytucja opieki respektuje prawo rodziców do wglądu w dane i do ich aktualizacji.

W codziennych interakcjach z dziećmi personel:

- używa poprawnych imion i nazwisk dzieci, nie nadaje przezwisk ani nie skraca imion bez zgody dziecka i rodziców;
- nie ujawnia danych osobowych czy sytuacji rodzinnej dziecka osobom nieuprawnionym;
- reaguje na przejawy dyskryminacji czy dokuczania związane z tożsamością dziecka (np. z powodu innego brzmienia imienia, koloru skóry);
- planuje i realizuje aktywności związane z budowaniem tożsamości dziecka jako osoby, członka rodziny i swojego kręgu kulturowego

Art. 12. I 13. Konwencji „Prawo dziecka do uczestniczenia w decyzjach, które go dotyczą w zakresie odpowiadającym jego możliwościom” oraz „Prawo do swobodnej wypowiedzi, swobody poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji oraz idei wszelkiego rodzaju, bez względu na granice, w formie ustnej, pisemnej bądź za pomocą druku, w formie artystycznej lub z wykorzystaniem każdego innego środka przekazu wybranego/ preferowanego przez dziecko”

W codziennych kontaktach z dziećmi personel:

- zapewnia przyjazną, bezpieczną atmosferę, sprzyjającą spontanicznej ekspresji dzieci;
- aranżuje przestrzeń w taki sposób, aby była dostosowana do potrzeb i możliwości dzieci, stymulowała ich aktywność i chęć eksplorowania (np. łatwy dostęp do zabawek, książek, materiałów plastycznych);
- dba o to, aby dzienny rozkład zajęć przewidywał czas zarówno na aktywności inicjowane przez dorosłych, jak i na swobodną zabawę dzieci;
- w miarę możliwości proponuje zajęcia i zabawy w małych grupach lub indywidualnie, co ułatwia obserwację i wsłuchanie się w komunikaty poszczególnych dzieci;
- umożliwia różnorodne formy ekspresji dostosowane do poziomu rozwoju dzieci (słowne, ruchowe, plastyczne, muzyczne), które ułatwiają im wyrażanie siebie;
- jest uważny na wszelkie sygnały wysyłane przez dziecko: słowa, dźwięki, gesty, wyraz twarzy, pozycję ciała, sposób poruszania się, reakcje emocjonalne;
- stara się zrozumieć, co dziecko komunikuje poprzez swoje zachowanie (np. płacz może oznaczać głód, zmęczenie, ból, tęsknotę za rodzicem; odwracanie głowy – niechęć do jedzenia lub interakcji; uśmiech, wokalizacje – zadowolenie, chęć zabawy);
- bierze pod uwagę kontekst sytuacyjny oraz wiedzę o dziecku (np. jego temperament, przyzwyczajenia, wcześniejsze doświadczenia);
- w razie wątpliwości co do interpretacji zachowania dziecka konsultuje się z innymi opiekunami, specjalistami, rodzicami;

- dokumentuje istotne obserwacje dotyczące sposobów komunikowania się poszczególnych dzieci (w dziennikach obserwacji, kartach rozwoju);
- zawsze reaguje na sygnały wysyłane przez dziecko, pokazując mu, że jest ono ważne i słyszane (np. przez kontakt wzrokowy, uśmiech, gest, słowo);
- dostosowuje swoją reakcję do rodzaju komunikatu i potrzeb dziecka (np. przytula, gdy dziecko płacze; podaje zabawkę, o którą prosi; odsuwa na bok jedzenie, gdy odwraca od niego głowę);
- nazywa słowami emocje i potrzeby wyrażane przez dziecko (np.: „Widzę, że jesteś smutny, bo mama wyszła”; „Chcesz tę czerwoną piłkę, o proszę”);
- w przypadku konfliktów między dziećmi daje każdemu z nich możliwość „wypowiedzenia się” w swojej sprawie na miarę swoich możliwości, nie bagatelizując perspektywy żadnego z nich;
- włącza dzieci w podejmowanie prostych decyzji, dając im możliwość wyboru (np.: „Chcesz bawić się klockami czy układać puzzle?”; „Wolisz najpierw zjeść zupę czy drugie danie?”);
- szanuje decyzje dziecka, nawet jeśli są niezgodne z preferencjami dorosłego, o ile nie zagrażają bezpieczeństwu lub zdrowiu dziecka, np. brak zainteresowania zabawą inicjowaną przez dorosłego;
- dostosowuje komunikację do poziomu rozwojowego dziecka.

We współpracy z rodzicami personelu:

- rozmawia z rodzicami o sposobach komunikacji ich dziecka, typowych dla niego reakcjach, preferencjach;
- informuje rodziców o zaobserwowanych u dziecka postępach lub trudnościach w zakresie komunikacji;
- zachęca rodziców do stwarzania dziecku w domu przestrzeni do swobodnej ekspresji, uważnego słuchania, adekwatnego reagowania na komunikaty dziecka;
- w razie zauważenia niepokojących symptomów w rozwoju mowy lub komunikacji dziecka wspiera rodziców poprzez propozycję działań, które mogą podjąć, np. poprzez wskazanie miejsc w najbliższej okolicy zapewniających wsparcie logopedyczne

Art. 19 i 34 „Ochrona dzieci przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania, złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych”

Instytucja opieki ma stworzoną i realizuje politykę ochrony dzieci.

- Ma jasną politykę „zero tolerancji” dla przemocy.
- Ma stworzone i wdrożone procedury zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przemoc. Ochrona dzieci przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania, złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych
- Ma opracowany i wdrożony kodeks etyczny, który jasno określa zasady postępowania personelu z dziećmi, w tym absolutny zakaz stosowania jakichkolwiek form przemocy.
- Zapewnia personelowi regularne szkolenia z zakresu ochrony dzieci przed przemocą.
- Ma procedury reagowania na wszelkie sygnały mogące świadczyć o występowaniu przemocy wobec dziecka.
- Regularnie prowadzi zajęcia i aktywności promujące wartości szacunku, empatii, nieagresywnego rozwiązywania konfliktów.

- Personel jest wyczulony na potencjalne oznaki doświadczania przez dziecko przemocy, takie jak: zmiany w zachowaniu, smutek, lęk, agresja, wycofanie, urazy fizyczne.
- W przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji o przemocy wobec dziecka personel natychmiast zapewnia dziecku bezpieczeństwo i wsparcie, a osoba kierująca instytucją jest niezwłocznie informowana o sytuacji i podejmuje decyzje o dalszych krokach, w tym o powiadomieniu odpowiednich służb (policja, pomoc społeczna, sąd rodzinny)

Instytucja opieki ściśle współpracuje z tymi służbami w procesie wyjaśniania sprawy i pomocy dziecku i rodzinie.

- Dziecku zapewniana jest odpowiednia pomoc psychologiczna i wsparcie w radzeniu sobie z doświadczeniem przemocy.
- Wszystkie przypadki podejrzenia lub stwierdzenia przemocy są szczegółowo dokumentowane, z zachowaniem poufności danych. Dzieci są uczone zasad bezpieczeństwa osobistego, asertywności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach – stosownie do ich wieku i możliwości. Rodzice są informowani o polityce instytucji opieki dotyczącej ochrony dzieci i angażowani w działania profilaktyczne.

Art. 23. Konwencji „*Prawo dziecka z niepełnosprawnością do pełnego i godnego życia w warunkach honorujących jego godność, umożliwiających osiągnięcie niezależności i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym*”

- Instytucja opieki jest dostępna i przystosowana do potrzeb dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- Wartością jest różnorodność, a każde dziecko czuje się szanowane i włączone do życia instytucji.
- Instytucja opieki zapewnia personelowi szkolenia i zasoby niezbędne do efektywnej pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami.
- Dla dzieci z niepełnosprawnościami tworzy się we współpracy z rodzicami indywidualne plany wspierania rozwoju.
- Wszystkie dzieci są traktowane z szacunkiem i bez dyskryminacji ze względu na poziom sprawności.
- Metody pracy i komunikacji są dostosowywane do potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci.
- Sukcesy i postępy dzieci z niepełnosprawnościami są dostrzegane i celebrowane na równi z osiągnięciami innych dzieci.

Art. 27 Konwencji. „*Prawo każdego dziecka do poziomu życia odpowiadającego jego rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu i społecznemu*”

- Przestrzeń instytucji opieki jest zaaranżowana w sposób wspierający różne obszary rozwoju dzieci (fizyczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny itp.).
- Dzieci mają dostęp do różnorodnych kącików tematycznych, stymulujących zabawę i naukę (np. kącik czytelniczy, konstrukcyjny, artystyczny, przyrodniczy itp.).
 - Meble i wyposażenie są dostosowane do wzrostu i możliwości dzieci, pozwalają na samodzielność i rozwijają różne umiejętności.
- W aranżacji przestrzeni wykorzystywane są zarówno gotowe pomoce edukacyjne, jak i materiały naturalne, zachęcające do eksploracji i kreatywności.
- Plan dnia jest zbalansowany, uwzględnia zarówno aktywności kierowane przez dorosłych, jak i czas na swobodną zabawę dzieci.
- Zajęcia są planowane całościowo, z uwzględnieniem wszystkich sfer rozwoju.

- Stosowane są różnorodne metody pracy, odpowiednie do wieku i możliwości dzieci.
- Dzieci mają wiele okazji do uczenia się przez doświadczanie, eksperymentowanie, samodzielne odkrywanie.
- Codzienne rutyny (posiłki, odpoczynek, toaleta) są traktowane jako okazje do rozwijania samodzielności, zdrowych nawyków, umiejętności społecznych.
- Plan dnia uwzględnia zarówno aktywności w budynku, jak i na świeżym powietrzu, ruch i odpoczynek, działania grupowe i indywidualne.
- Personel regularnie komunikuje się z rodzicami na temat rozwoju i potrzeb ich dzieci. Informacje są wymieniane codziennie przy przyprowadzaniu i odbiorze, a także podczas regularnych spotkań indywidualnych.
- Rodzice są zaangażowani w proces planowania i realizacji działań wspierających rozwój ich dzieci. Ich sugestie i obserwacje z domu są włączane do pracy instytucji opieki. Instytucja opieki oferuje rodzicom edukację i wsparcie w zakresie stymulacji rozwoju dzieci w warunkach domowych (np. warsztaty, materiały informacyjne).
- W razie zauważenia szczególnych potrzeb lub trudności rozwojowych dziecka personel delikatnie i taktownie omawia to z rodzicami i wspólnie planuje odpowiednie działania wspierające.

Art. 28 i 29 Konwencji: „*Prawo do edukacji. Nauka dziecka ukierunkowana na: rozwijanie w jak najpełniejszym zakresie: osobowości, talentów oraz zdolności intelektualnych i fizycznych dziecka; rozwijanie w dziecku szacunku dla praw człowieka/ tożsamości kulturowej; przygotowanie dziecka do odpowiedzialnego życia w wolnym społeczeństwie, w duchu zrozumienia, pokoju, tolerancji, równości płci oraz przyjaźni; rozwijanie w dziecku poszanowania środowiska naturalnego*”

Placówka zapewnia warunki do bezpiecznego i nieskrępowanego rozwoju przede wszystkim poprzez eksplorację i doświadczanie w ramach realizowanego planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.

Cele ogólne:

1. Stwarzanie bezpiecznych warunków dla dzieci, opartych o Konwencję Praw Dziecka.
2. Wspieranie rozwoju psychomotorycznego, emocjonalnego, społecznego, twórczego i komunikacyjnego dziecka.

Cele szczegółowe:

Cele szczegółowe realizowane w codziennej pracy Miejskiego Żłobka w Mławie umożliwiają rozwój wiedzy, umiejętności i dyspozycji dzieci. Wśród celów szczegółowych wyróżniamy:

a) W zakresie **rozwaju emocjonalnego** dzieci:

- Budowanie poczucia bezpieczeństwa i przywiązania
- Budowanie własnej tożsamości i odrębności
- Budowanie świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb
- Przeżywanie w bezpiecznych warunkach różnych emocji: radość, ekscytacja, zaciekawienie, niepewność, strach
- Zwiększanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach związanych ze zmianą

b) W zakresie **rozwaju społecznego** dzieci:

- Kształtowanie rozumienia bycia odrębną jednostką
- Budowanie poczucia pewności siebie
- Rozwijanie otwartości na inne dzieci

- Budowanie poczucia przynależności do grupy
 - Stwarzanie warunków do samodzielnego podejmowania działań
- c) W zakresie **rozwoju poznawczego** dzieci:
- Kształtowanie umiejętności skupienia się, rozwijanie ciekawości
 - Kształtowanie umiejętności porządkowania
 - Wspieranie odkrywania zasad czynności powtarzalnych i niepowtarzalnych
 - Umożliwianie odkrywania przyrody i otaczającego świata
 - Rozwijanie zdolności przewidywania zdarzeń
- d) W zakresie **rozwoju językowego** dzieci:
- Kształtowanie gotowości do porozumiewania się
 - Poznawanie słów oznaczających to co dzieje się wokół dziecka
 - Zwiększanie rozumienia języka
 - Kształtowanie własnych umiejętności językowych
 - Rozwijanie uważności nakierowanej na werbalne sygnały wydawane przez dzieci, dorosłych
 - Proste, krótkie komunikaty, gesty zrozumiałe dla dziecka
- e) W zakresie **rozwoju ruchowego** dzieci:
- Kształtowanie świadomości ciała
 - Rozwijanie koordynacji wzrokowo ruchowej, precyzji ruchów
 - Rozwijanie integralności sensorycznej
 - Rozwijanie zmysłu równowagi, rozwijanie poczucia panowania nad własnym ciałem
 - Rozwijanie sprawności i siły fizycznej oraz umiejętności ruchowych (wspinanie, bieganie, skakanie)
 - Zwiększenie siły, odporności ciała na różne warunki pogodowe
- f) W zakresie **rozwoju artystycznego i twórczego** dzieci:
- Kształtowanie poczucia rytmu i słuchu muzycznego
 - Rozwijanie uwagi słuchowej
 - Eksperymentowanie z wydawanymi dźwiękami
 - Rozwijanie gotowości do śpiewania
 - Poznawanie właściwości przedmiotów i materiałów (np. farby, papieru, wody, pędzli, stempli)
 - Radość z tworzenia
 - Rozwijanie zainteresowania książką i sztuką

Metody pracy z dziećmi uwzględniające indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dzieci

W pracy z dziećmi stosujemy metody:

- a) **Metoda oglądowa:**
- Obserwacja i pokaz podczas spacerów, wycieczek, oglądanie książek
- b) **Metoda słowna:**
- Dyskusje i rozmowy- wdrażanie w formie dostosowanej do wieku, rozwijają umiejętności komunikacyjne
 - Czytanie i opowiadanie bajek w celu wspierania rozwoju emocjonalnego i relaksacji
 - Wierszyki, piosenki rozwijają umiejętności językowe i wzbogacają słownictwo
- c) **Metoda czynna:**

- Bezpośrednie działania dzieci np. samodzielna zabawa klockami, lalkami, autami, układanie puzzli itp.
- Kontakty z rówieśnikami
- Zabawy ruchowe i gimnastyka, zajęcia wspierające rozwój motoryki, koordynacji, rytmu i pracy w grupie.
- Zabawy badawcze i eksperymenty, dzieci poznają świat poprzez doświadczanie, np. zabawy w piasku czy z wodą, rozwijając przy tym ciekawość i zmysły.

d) **Metoda kierowania aktywnością:**

- Zachęcanie do spontanicznej działalności

e) **Metoda ćwiczeń praktycznych:**

- Powtarzanie czynności w celu utrwalenia np. mycie rąk, mycie zębów, próby ubierania się, sprząatanie po zabawie.

f) **Metoda twórcza:**

- Aktywności plastyczne np. malowanie palcami: dzieci mogą malować palcami, używając bezpiecznych farb, np. po umoczeniu palców w piance do golenia, co tworzy efekt "chmurek". Stemplowanie: wykonywanie pieczętek np. z ziemniaków i odbijanie ich na papierze z użyciem farb. Lepienie: tworzenie figur z gliny lub plasteliny, co angażuje różne partie mięśni i uczy precyzji. Prace z materiałów sypkich: wklejanie kaszy, ryżu czy makaronu na papier, tworząc ciekawe wzory.

g) **Pedagogika zabawy:**

- Zabawy z chustą animacyjną Klanza to propozycje angażujące dzieci i dorosłych w ruch, koordynację i współpracę, np. tworzenie "morskich fal" poprzez wachlowanie chustą, zabawy z piłeczkami lub utrzymanie ich na chuście, oraz gry integracyjne, które służą poznawaniu siebie nawzajem. Chusta jest też wykorzystywana do zabaw plastyczno-ruchowych i ćwiczeń relaksacyjnych.
- Zabawy z gumą sensoryczną takie jak tworzenie pajęczych sieci, z których trzeba się przedzierać, lub zabawy ruchowe w kole, polegające na zamienianiu się miejscami zgodnie z kolorem gumy.
- Zabawy z woreczkami takie jak chodzenie z woreczkiem na głowie, rzucanie do celu czy przejmowanie ich stopami. Są one również idealne do stymulacji sensorycznej, np. poprzez masaż lub zadania z chwytaniem woreczków palcami stóp.
- Zabawy z panelem świetlnym służą do stymulacji sensorycznej, rozwijania kreatywności i małej motoryki u dzieci, poprzez uatrakcyjnienie materiałów wizualnie. Dzieci mogą oglądać i układać na podświetlanym pulpicie różnorodne przezroczyste lub półprzezroczyste przedmioty, co stymuluje zmysł wzroku.

Ramowy harmonogram dnia Miejskiego Żłobka w Mławie

Uwaga: Czynności higieniczne- zmiana pieluszek, mycie i odświeżanie dziecka odbywają się zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy, kiedy ono tego potrzebuje. Dbamy o intymność i utrzymanie relacji. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, w kontakcie z dzieckiem, z delikatnością.

GODZINA (ORIENTACYJNIE)	ELEMENTY HARMONOGRAMU DNIA	CZYNNOŚCI KAŻDEGO DZIECKA
6 ³⁰ – 8 ⁰⁰	Początek dnia- schodzenie się dzieci, rozbieranie się w szatni	Dziecko jest rozbierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w rozbieraniu. Żegna się z rodzicami, wita z personelem. Jest wprowadzane do innych dzieci.
8 ⁰⁰ - 8 ³⁰	Zabawy swobodne.	Dziecko bawi się swobodnie indywidualnie lub z opiekunką korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Ma możliwość obserwowania zabaw innych dzieci. W niektórych z nich bierze udział z pomocą opiekunki.
8 ³⁰ - 9 ⁰⁰	Mycie rąk przed posiłkiem (dotyczy to każdego posiłku) Śniadanie.	Mycie rąk odbywa się w łazience przy pomocy opiekunki lub samodzielnie. Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku, je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwość wyboru tego co je i w jakiej ilości.
9 ⁰⁰ - 9 ³⁰	Czynności higieniczne. Swobodne zabawy.	
9 ³⁰ - 11 ³⁰	Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne strefy rozwoju). Pobyć na powietrzu w zależności od warunków atmosferycznych.	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Organizacja zabawy polega na sukcesywnym zmienianiu środowiska edukacyjnego, w jakim dziecko się bawi- w odpowiedzi na obserwowane potrzeby rozwojowe dziecka. Propozycje zabaw łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane. Dziecko przebywa na świeżym powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania. Zabawy i aktywności edukacyjne.
11 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Obiad	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku, je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwość wyboru tego co je i w jakiej ilości.
12 ⁰⁰ – 13 ³⁰	Odpoczynek	Odpoczywa, kiedy jest zmęczone. Forma odpoczynku jest dostosowana do potrzeb dziecka i możliwości żłobka. Zwykle dzieci śpią mniej więcej o tej samej porze w łóżeczkach na leżaczkach lub w kącikach relaksu.
13 ⁴⁵ - 14 ¹⁵	Podwieczorek	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku, je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwość wyboru tego co je i w jakiej ilości.
14 ³⁰ – 16 ³⁰	Pobyć na powietrzu- zwłaszcza, jeśli przed obiadem pogoda nie pozwalała na to lub w okresie wiosenno-letnim, kiedy pogoda jest sprzyjająca i można wiele godzin spędzać poza budynkiem	Dziecko przebywa na świeżym powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania. Zabawy i aktywności edukacyjne.
14 ³⁰ – 16 ³⁰	Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne strefy rozwoju).	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Organizacja zabawy polega na sukcesywnym zmienianiu środowiska edukacyjnego, w jakim dziecko się bawi- w odpowiedzi na obserwowane potrzeby rozwojowe dziecka. Propozycje zabaw łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane.
do 16 ³⁰	Zakończenie dnia - pożegnanie	Pożegnanie się z dziećmi i opiekunkami. Jest odprowadzane do rodzica. Dziecko jest ubierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w ubieraniu.

Planowane aktywności

Aktywności dzieci to przede wszystkim sytuacje, które powtarzają się codziennie.

Doświadczenia codzienne to czynności powtarzalne, stanowiące element codziennego rytmu dnia. To dzięki nim dziecko buduje i umacnia swoją osobowość, rozwijając kompetencje społeczne, emocjonalne, postawy i motywację do aktywnego uczestniczenia w środowisku. To od czynności codziennych zależy, czy dziecko wykształci w sobie postawy (dyspozycje) do współpracy, gotowość do podejmowania wysiłku, wytrwałość, empatię, samoświadomość, ale też postawy sprzyjające zdrowiu i sprawności fizycznej. Stałe momenty pobytu dziecka w instytucji dają mu poczucie bezpieczeństwa wynikające z harmonijnego, powtarzalnego schematu.

Przy planowaniu aktywności dzieci stwarza się im możliwości do zabaw edukacyjnych we wszystkich obszarach rozwoju, ponieważ:

- Zabawa jest kluczową praktyką we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem. Zadaniem opiekunów jest zapewnienie wszystkim dzieciom możliwości różnego rodzaju zabaw i gier;
- Zabawa daje dzieciom możliwość rozwoju, uczenia się i zapewnia dobre samopoczucie;
- Dzieci nie traktują zabawy jako narzędzia do osiągnięcia określonych celów, ale jako sposób spędzania czasu, życia i postrzegania świata;
- Dla dzieci znaczenie zabawy leży w samej zabawie. Daje im radość i przyjemność. Dzieci podczas zabawy są aktywnymi podmiotami: strukturyzują i badają otaczający świat, tworzą relacje społeczne i tworzą znaczenia w oparciu o swoje doświadczenia. Budują wyobrażenia o sobie i innych, naśladują, a także tworzą nowe rzeczy;
- Dzięki zabawie dzieci modelują i testują swoje pomysły, mogą przetwarzać doświadczenia, które uważają za trudne. Zabawa pozwala im bezpiecznie eksperymentować, próbować i ponosić porażki;
- Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, robienie rzeczy razem i rozwijanie osobistych umiejętności. Gdy dzieci zdobywają więcej doświadczeń, zabawa ewoluuje i przybiera coraz bardziej złożone formy. Interakcje między personelem a dziećmi, a także między dziećmi stanowią podstawę rozwoju myślenia, języka i rozwijania umiejętności zabawy;
- Poprzez zabawę dzieci dokonują obserwacji, eksperymentują i uczą się zasad panujących w społeczności;
- Podczas zabawy w grupie dzieci uczą się regulować swoje emocje, a także brać pod uwagę punkt widzenia innych;
- Zabawa zwiększa poczucie wspólnoty i wzmacnia pozytywną atmosferę emocjonalną.

Wskazówki dotyczące organizacji przestrzeni, różnych zachowań personelu i stylu komunikacji.

a) Wspieranie autonomii dzieci:

- Umożliwianie wyboru dziecku (posiłki)
- Zachęcanie do samodzielnego jedzenia: Pozwalanie dziecku na próby jedzenia łyżeczką lub rączkami, nawet jeśli wiąże się to z bałaganem. Stopniowe wprowadzanie picia z otwartego kubka.
- Czynności higieniczne: Zachęcanie do mycia rączek (pod nadzorem), wycierania nosa, a w przypadku starszych dzieci – do próby samodzielnego korzystania z toalety.
- Słuchanie i obserwowanie potrzeb dzieci
- Poszanowanie godności

- Wyznaczanie dyżurnych
 - Zachęcanie dzieci do prac porządkowych (zbieranie zabawek)
 - Samodzielność w pracach plastycznych
 - Samodzielne ubieranie się: Stopniowe zachęcanie do próby założenia bucików, skarpetek, kurtki. Opiekun może pomóc w trudniejszych elementach (np. zapięcie suwaka), ale pozwolić dziecku na wykonanie prostszych czynności samodzielnie.
- b) Wspieranie współpracy i komunikacji w grupie:
- Stwarzanie sytuacji do współpracy, do pomagania sobie nawzajem
 - Dawanie dziecku wskazówek do konkretnej sytuacji
 - Proste, krótkie komunikaty, gesty zrozumiałe dla dziecka
- c) Celebrowanie świąt:
- urodziny (poczęstunek, śpiew „100 lat”, dekoracja przestrzeni)
 - święta okolicznościowe wynikające z kalendarza (dekoracja przestrzeni, poczęstunek, prace plastyczne, zabawy ruchowe, występy, współpraca z rodzicami) oraz świąt nietypowych
 - piknik rodzinny
- d) Zapewnianie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania świata:
- Aranżowanie zabaw przyrodniczych
 - Eksperymenty bezpieczne
 - Aktywności umożliwiające rozwój zmysłów
 - Aktywności z kolorami, cieniami
 - Sensoryka
 - Doświadczanie pór roku
 - Doświadczanie zwykłych czynności
 - Dostęp do zróżnicowanych posiłków
 - Modernizowanie przestrzeni Sali
 - Budowanie myślenia przyczynowo skutkowego
 - Używanie określeń przestrzennych
 - Stwarzanie sytuacji odwracalnych lub nieodwracalnych
 - Organizacja zabaw przestrzennych
 - Wspieranie mowy dziecka
 - Reagowanie na potrzeby werbalne i niewerbalne
- e) Rozwój fizyczny:
- Motoryka mała (sensoryka, masy plastyczne, różne struktury)
 - Motoryka duża (tor przeszkód, tańce, ścieżka sensoryczna)
 - Rozwój percepcji zmysłowej (zajęcia-dotyk, smak, węch; zabawy światłem)
- f) Ekspresja twórcza:
- Słuchanie muzyki klasycznej
 - Swobodna zabawa farbami, kredkami na kartce lub kartonie
 - Tworzenie teatrzyków dla dzieci (pacynki, zabawy paluszkowe)
 - Zabawy bębenkami, dzwoneczkami, grzechotkami
 - Zapoznanie dzieci z dziełami sztuki

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny zatwierdzony dnia.....

Do stosowania od dnia.....Podpis organu prowadzącego.....